

ประวัติเทศบาลเมืองบางบัวทอง

ภายหลังจากที่มีชุดคลองพระราชทานขุดขึ้น สองฝั่งคลองถูกจับจองเป็นพื้นที่อยู่อาศัยและทำการเกษตรเพาะปลูกทั้งข้าว พืชสวนและพืชผัก เกิดเป็นแหล่งค้าขายข้าว และสินค้าเกษตรที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดนนทบุรี ไม่เพียงมีตลาดใหญ่ของเจ้าพระยารวมพงศ์พัฒนาและตลาดแม่हां พันธุ์จินดา ที่เป็นแหล่งค้าขายขึ้นชื่อและเป็นศูนย์การค้าที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดเท่านั้น ยังมีชุมชนทางการคมนาคมทั้งรถไฟของเจ้าพระยารวมพงศ์พัฒนาและชุมชนทางการเดินทางทางเรือสำหรับติดต่อกับอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดนครศรีอยุธยา ให้ผู้คนเดินทางติดต่อซื้อขายสินค้าข้ามจังหวัดสร้างความเจริญให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ก่อกำเนิดเป็นอำเภอบางบัวทอง

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงมีพระราชดำริให้มีการกระจายอำนาจการปกครองบ้านเมืองสู่ชุมชนในรูปแบบเทศบาล ในปีพุทธศักราช ๒๔๗๖ รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติเทศบาลขึ้น

ในเวลานั้นชาวบ้านบางบัวทองผู้มีความคิดก้าวหน้าคนหนึ่ง นำโดยขุนพิทักษ์ปทุมมาศ (สิงโต สามวัง) ได้ร่วมกันคิดระบบการบริหารท้องถิ่นแบบเทศบาลตามนโยบายของราชการมาใช้บริหารชุมชนบางบัวทอง โดยคณะผู้ร่วมก่อตั้งเทศบาลได้เสนอกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอยกฐานะชุมชนบางบัวทองขึ้นเป็นเทศบาล และได้อนุมัติให้จัดตั้งเป็นเทศบาลเมืองบางบัวทอง เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ ตามประกาศราชกิจจานุเบกษาลงวันที่ ๑๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ แผนกกฎหมาย เล่ม ๕๔ หน้า ๑๕๔๖

โดยมีคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองบางบัวทองชุดแรก ประกอบด้วย ขุนพิทักษ์ปทุมมาศ (สิงโต สามวัง) กำนันตำบลบางบัวทอง เป็นนายกเทศมนตรี ม.ล.แจ่ม อิศรางกูร และนายเลียงทองไฮ้ เป็นเทศมนตรี เทศบาลเมืองบางบัวทอง การได้รับแต่งตั้งให้เป็นเทศบาลเมืองบางบัวทองนั้นแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของชุมชนตลาดบางบัวทองที่ตั้งอยู่ได้เป็นอย่างดี เนื่องด้วยปกติเทศบาลที่อยู่ในชนบท มิได้เป็นอำเภอเมือง มักจะเป็นเทศบาลตำบลเท่านั้น ทว่าฐานะทางเศรษฐกิจและจำนวนประชากรของชุมชนบางบัวทองกลับมีมากพอที่จะมีฐานะเป็นเทศบาลเมืองได้

การบริหารชุมชนในระบบเทศบาลของเทศบาลเมืองบางบัวทองนั้น ล้วนเป็นการบริหารชุมชนโดยประชาคมในชุมชนเอง มิได้มีการสั่งการจากราชการส่วนกลาง การที่ชุมชนตลาดบางบัวทองได้ร่วมกันคิดจัดตั้งเทศบาลเมืองบางบัวทองขึ้นในช่วงเวลาแรกๆ ที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเทศบาลในประเทศไทย ย่อมแสดงให้เห็นความก้าวหน้าในทางความคิด ความตั้งใจ และความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าของชาวบางบัวทองที่จะพัฒนาและสร้างความเจริญให้แก่ชุมชนบางบัวทองอย่างจริงจัง

วิวัฒนาการสำนักงานเทศบาลเมืองบางบัวทองจากอดีตสู่ยุคปัจจุบัน

เมื่อเริ่มก่อตั้งเทศบาลเมืองบางบัวทอง ในปีพุทธศักราช ๒๔๘๐ สำนักงานเทศบาลเมืองบางบัวทองหลังแรกนั้นเป็นที่ทำการชั่วคราว มีลักษณะเป็นห้องแถวตั้งอยู่ในตลาดเจ้าพระยารวพงศ์พิพัฒน์ ด้านหน้าเปิดกว้างมีบ้านพักแบบบ้านเพี้ยมพับเปิดปิดได้ลักษณะคล้ายร้านค้า ด้านหน้ามีป้ายศาลาเทศบาลเมืองบางบัวทองอยู่เหนือประตูเข้าศาลาเทศบาล

ต่อมาสำนักงานเทศบาลเมืองบางบัวทอง หลังที่ ๒ ได้ย้ายมาอยู่ที่ตลาดเก่าฝั่งทิศใต้ของคลองพระราชพิมล โดยได้เช่าจากเจ้าพระยารวพงศ์พิพัฒน์มีลักษณะเป็นบ้านไม้ชั้นครึ่ง

ในปีพุทธศักราช ๒๔๘๒ มีการสร้างสำนักงานเทศบาลเมืองบางบัวทองหลังที่ ๓ ขึ้น ตัวอาคาร ตั้งอยู่ริมคลองพระราชพิมล หันหน้าไปทางคลองและตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของที่ว่าการอำเภอบางบัวทอง ซึ่งเป็นที่ดินที่นางห้าง พันธุมจินดา เป็นผู้อุทิศให้ มีลักษณะเป็นอาคารไม้ชั้นเดียว ยกพื้นสูงจากพื้นดินไม่มากหลังคาทรงปั้นหยา ด้านหน้ามีมุขสองข้างทั้งขวาและซ้ายของอาคาร ตรงกลางเป็นบันไดขึ้นสำนักงานเทศบาล

แต่เนื่องจากอาคารสำนักงานเทศบาลเมืองบางบัวทองคับแคบและไม่สะดวกแก่ประชาชนผู้มีติดต่องาน เทศบาลเมืองบางบัวทองจึงได้สร้างสำนักงานเทศบาลเมืองบางบัวทอง หลังที่ ๔ ขึ้น เป็นอาคารตึก ๔ ชั้น ตั้งอยู่บริเวณที่เคยเป็นสวนสาธารณะของเทศบาลเมืองบางบัวทอง อยู่ริมถนนสาบบางกรวย – ไทรน้อย โดยนายดำรง สุนทรศารทูล อธิบดีกรมปกครอง ในขณะนั้น ได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดอาคาร เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๒

ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๘ สมัยนายโกวิทย์ เจริญนทสิทธิ์ เป็นนายกเทศมนตรีเมืองบางบัวทอง ได้มีการก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลเมืองบางบัวทอง หลังที่ ๔ เป็นอาคารสำนักงานสมัยใหม่ มีลักษณะเป็นตึก ๕ ชั้น เชื่อมต่อกับอาคารสำนักงานเทศบาลเมืองบางบัวทอง หลังที่ ๔ เดิม และได้มีการเปิดให้บริการแก่ประชาชนมาจนถึงปัจจุบัน

โดยเทศบาลเมืองบางบัวทองมีตราสัญลักษณ์ของเทศบาล คือ วงกลมชั้นใน เป็นรูปช้างหมอบเงยหน้า วงชูดอกบัว มีรัศมีแผ่ออกจากดอกบัว วงกลมชั้นนอกมีข้อความสำนักงานเทศบาลเมืองบางบัวทองอยู่ด้านบน ด้านล่างมีข้อความจังหวัดนนทบุรี

และเนื่องจากเกิดชุมชนเมืองขนาดใหญ่ขึ้นทั้งในเขตเทศบาลเมืองบางบัวทองและปริมณฑลโดยรอบเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง จึงได้มีการขยายเทศบาลเมืองบางบัวทองตามราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง พุทธศักราช ๒๕๓๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๒๒ ก ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๘ ขยายเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง จาก ๑ ตารางกิโลเมตร เป็น ๑๓.๕ ตารางกิโลเมตร

การขยายพื้นที่ของเทศบาลเมืองบางบัวทองครั้งนี้ ได้ขยายพื้นที่ไปในตำบลต่างๆ ของอำเภอบางบัวทองจังหวัดนนทบุรี ที่ติดต่อกับเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง ปัจจุบันพื้นที่ของเทศบาลเมืองบางบัวทอง จึงมีตำบลต่างๆ อยู่ในเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง ดังต่อไปนี้

๑. ตำบลโสนลอย หมดทั้งตำบล

๒. ตำบลบางบัวทอง พื้นที่เทศบาลเมืองบางบัวทอง ได้แก่ หมู่ที่ ๑, ๒, ๓

๓. ตำบลพิมลราช หมู่ที่ ๑, ๒, ๓

๔. ตำบลบางรักพัฒนา หมู่ที่ ๑, ๓, ๕, ๖ บางส่วน

๕. ตำบลบางรักใหญ่ หมู่ที่ ๑, ๒, ๖, ๗ บางส่วน